

Кириї В.В.,

*к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Фастов М.М.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Фактори, які впливають на рішення про те, який тип захисту шукати (патентів, торгових марок, авторських прав, комерційних таємниць тощо) і де його шукати, є складними і будуть сильно залежати від контексту, в якому приймаються рішення. Державні та приватні установи розглядатимуть одні й ті ж фактори, але зважують їх за різними критеріями. Глобальна стратегія патентування не означає спроби патентувати всюди. Наприклад, власник патенту може розділити країни світу на країни, де винахід може бути виготовлений, і країни, де винахід буде проданий. Отже, першим кроком у розробці стратегії ІВ є документування, які технології вже існують в організації, які технології розробляються та які партнерські відносини можливі. Тоді можна буде розумно обрати найкращі способи захисту інтелектуальної власності для підвищення її цінності, чи то для комерційних чи гуманітарних цілей.

Підприємства насамперед орієнтовані на отримання прибутку для своїх власників та акціонерів. Тому приватний сектор частіше використовує захисні та наступальні стратегії патентування, отримуючи множину патентів з вузько сформульованими претензіями. В такому випадку, патентні портфелі підприємств стратегічно використовується для забезпечення захисту інтересів та прибутку. На це вказує і наявна залежність глобальної економіки від іноземних заявок, що є підґрунтям діяльності транснаціональних компаній.

Місія державного сектору полягає у створенні загального добробуту. Стратегія патентування держави зосереджується на більш широко сформульованих заявах, які охоплюють технологію або процес, метод або техніку, наприклад техніку генетичної трансформації. Такі типи патентів, якщо вони мають відповідну стратегічну ліцензію, забезпечують ефективний розвиток, широке поширення та максимальний суспільний вплив технологічного прогресу саме у відповідності з місією державного сектора щодо забезпечення збільшення суспільних інтересів [1].

Що стосується інтелектуальної власності, то управління зв'язком публічної та приватної власності має вирішальне значення. На суспільне надбання насправді можна покладатися і навіть використовувати його для полегшення та збереження доступу до технологій.

Захисні публікації та дослідницькі матеріали, що є суспільним надбанням, можуть бути варіантами в рамках більш широкого набору стратегій управління інтелектуальною власністю, включаючи варіанти патентування, комерційної таємниці, захисту товарних знаків та договорів про заставу. Все перераховане вище можна використовувати в різних комбінаціях, щоб знайти баланс між захистом і доступністю, що сприяє розвитку технологій і постійним інноваціям. Вибір стратегічного варіанту залежить від прагматичного та реалістичного розуміння природи суспільного надбання.

Перелік джерел посилання

1. Integrating Intellectual Property Rights and Development Policy: Final Report of the Commission on Intellectual Property Rights. Commission on Intellectual Property Rights. 2012. DFID: London. <http://www.iprcommission.org>.

2. Hope J. 2007. Open Source Licensing. *In Intellectual Property Management in Health and Agricultural Innovation: A Handbook of Best Practices* / eds. A Krattiger, R.T. Mahoney, L. Nelsen, et al. MIHR: Oxford, U.K., and PIPRA: Davis, U.S.A. <http://www.iphandbook.org/handbook/ch02/p06/>.